

Переклад затверджений

Заступник генерального директора Урядового
офісу
координації європейської та
євроатлантичної інтеграції
Секретаріату Кабінету Міністрів України
(найменування посади)

(підпис)

О.В. Генчев
(ініціали та прізвище)

28 січня 2021 р.

2004L0107 — UA — 18.09.2015 — 002.001

**Цей документ слугує суто засобом документування, і установи не несуть жодної
відповідальності за його зміст**

► В **ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2004/107/ЄС**
від 15 грудня 2004 року

про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в
атмосферному повітрі

(ОВ L 023, 26.01.2005, с. 3)

Зі змінами, внесеними:

		Офіційний вісник		
		№	сторінка	дата
► M1	РЕГЛАМЕНТОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ (ЄС) № 219/2009 від 11 березня 2009 року	L 87	109	31.03.2009
► M2	ДИРЕКТИВОЮ КОМІСІЇ (ЄС) 2015/1480 Текст стосується ЄЕП від 28 серпня 2015 року	L 226	4	29.08.2015

▼ В

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2004/107/ЄС

від 15 грудня 2004 року

Цей документ слугує суто засобом документування, і установи не несуть жодної відповідальності за його зміст

► В ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2004/107/ЄС

від 15 грудня 2004 року

про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі

(ОБ L 023, 26.01.2005, с. 3)

Зі змінами, внесеними:

		Офіційний вісник		
		№	сторінка	дата
► M1	РЕГЛАМЕНТОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ (ЄС) № 219/2009 від 11 березня 2009 року	L 87	109	31.03.2009
► M2	ДИРЕКТИВОЮ КОМІСІЇ (ЄС) 2015/1480 Текст стосується ЄЄП від 28 серпня 2015 року	L 226	4	29.08.2015

▼ В

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2004/107/ЄС

від 15 грудня 2004 року

про арсен, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, зокрема його статтю 175(1),

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського економічно-соціального комітету (¹),

Після консультацій із Комітетом регіонів,

Діючи згідно з процедурою, встановленою у статті 251 Договору (²),

Оскільки:

- (1) На основі принципів, закріплених у статті 175(3) Договору, Шоста екологічна програма дій Співтовариства, ухвалена Рішенням Європейського Парламенту і Ради № 1600/2002/ЄС (³), визначає потребу в зменшенні забруднення до рівнів, що мінімізують шкідливі впливи на здоров'я людей, з особливою увагою до вразливих груп населення, і на довкілля в цілому, у покращенні моніторингу й оцінювання якості повітря, включно з осадами забрудників, та у наданні інформації громадськості.
- (2) Стаття 4(1) Директиви Ради 96/62/ЄС від 27 вересня 1996 року про оцінювання якості атмосферного повітря та управління нею (⁴) вимагає від Комісії подання пропозицій

щодо регулювання забрудників, перелічених у додатку I до зазначеної Директиви, з урахуванням положень, встановлених у параграфах 3 і 4 зазначеної статті.

- (3) Наукові дані свідчать про те, що арсен, кадмій, нікель і деякі поліциклічні ароматичні вуглеводні є генотоксичними канцерогенами людини і немає ідентифікованого порогу, нижче якого ці речовини не становлять ризику для здоров'я людини. Вплив на здоров'я людини та довкілля відбувається через концентрації таких речовин в атмосферному повітрі та через осаді. На конкретних територіях неможливо досягнути таких концентрацій арсену, кадмію, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі, які б не становили ризику для здоров'я людини, зі збереженням результативності за витратами.
- (4) Для мінімізації шкідливих впливів арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у повітрі на здоров'я людини, з особливою увагою до уразливих груп населення, і на довкілля в цілому, потрібно встановити цільові значення, які, наскільки це можливо, повинні бути досягнуті. Бензо(а)пірен має використовуватися як маркер канцерогенного ризику вмісту поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі.
- (5) Встановлення цільових значень не вимагатиме будь-яких заходів, які б тягнули за собою непропорційні витрати. Щодо промислових установок, для них не вимагатиметься заходів, що виходять за межі застосування найкращих доступних технік (НДТ), як того вимагає Директива Ради 96/61/ЄС від 24 вересня 1996 року про комплексне запобігання забрудненню та контроль над ним (⁵), зокрема, це не має призвести до закриття установок. Проте, вони вимагатимуть від держав-членів вжиття всіх результативних за витратами заходів по боротьбі з викидами у відповідних секторах.
- (6) Цільові значення з цієї Директиви не варто розглядати, зокрема, як стандарти якості довкілля, як визначено у статті 2(7) Директиви 96/61/ЄС, і які відповідно до статті 10 зазначеної Директиви вимагають жорсткіших умов, ніж досяжні шляхом використання НДТ.
- (7) Відповідно до статті 176 Договору, держави-члени можуть зберігати чи впроваджувати суворіші захисні заходи щодо арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів за умови, що вони сумісні з Договором та що про них повідомлено Комісію.
- (8) Якщо концентрації перевищують певні пороги оцінювання, моніторинг арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену має бути обов'язковим. Додаткові засоби оцінювання можуть зменшити кількість пунктів відбору проб, що вимагається для фіксованих вимірювань. Передбачається подальший моніторинг фонових концентрацій в атмосферному повітрі та осадів.
- (9) Ртуть є дуже небезпечною речовиною для здоров'я людини та довкілля. Вона присутня у довкіллі та, у формі метилртуті, має здатність накопичуватися в організмах і, зокрема, концентруватися в організмах вище по харчовому ланцюгу. Вивільнена в атмосферу ртуть здатна переміщатися на великі відстані.
- (10) У 2005 році Комісія має намір запропонувати комплексну стратегію із заходами щодо захисту здоров'я людини та довкілля від викидів ртуті, що ґрунтується на підході на основі життєвого циклу, та охоплює виробництво, використання, поводження з відходами та викиди. У цьому контексті, Комісія має розглянути всі належні заходи для зменшення кількості ртуті в наземних і водних екосистемах і, таким чином, поглинання ртуті через харчові продукти, а також для запобігання появі ртуті в деяких продуктах.
- (11) Наслідки впливу арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів на здоров'я людини, у тому числі через харчовий ланцюг, і довкілля в цілому виникають через концентрації в атмосферному повітрі та осаді; слід враховувати накопичення цих

речовин у ґрунтах і захист ґрунтових вод. Щоб сприяти перегляду цієї Директиви у 2010 році, Комісія та держави-члени мають розглянути можливість сприяти дослідженням впливів арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів на здоров'я людини та довкілля, особливо через осад.

- (12) Стандартизовані точні методики вимірювання та спільні критерії розташування вимірювальних станцій є важливими елементами оцінювання якості атмосферного повітря, щоб отримана інформація була порівнянною в усьому Співтоваристві. Забезпечення наявності еталонних методів вимірювання визнається важливим питанням. Комісія вже доручила роботу з підготовки стандартів СЕН для вимірювання зазначених елементів у атмосферному повітрі, щодо яких визначені цільові значення (арсен, кадмій, нікель і бензо(а)пірен), а також щодо осадів важких металів, для їх скорішого розроблення та ухвалення. За відсутності стандартних методів СЕН, має бути дозволено використання еталонних методів вимірювання з міжнародних або національних стандартів.
- (13) Інформація про концентрації та осаді забрудників, які регулюються, має направлятися Комісії як основа для регулярних звітів.
- (14) Актуальна інформація про концентрації в атмосферному повітрі та осаді забрудників, що регулюються, має бути легкодоступною для громадськості.
- (15) Держави-члени мають встановити правила щодо санкцій, застосованих у разі порушення положень цієї Директиви, і забезпечити їх виконання. Такі санкції повинні бути дієвими, пропорційними та стримувальними.
- (16) Інструменти, необхідні для імплементації цієї Директиви, необхідно ухвалювати згідно з Рішенням Ради 1999/468/ЄС від 28 червня 1999 року про встановлення процедур для здійснення виконавчих повноважень, наданих Комісії (⁶).
- (17) Зміни, необхідні для адаптації цієї Директиви до науково-технічного прогресу, мають стосуватися виключно критеріїв та методик оцінювання концентрацій та осадів забрудників, що регулюються, або детальних правил передавання інформації до Комісії. Вони не мають прямо чи опосередковано змінювати цільові значення,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Цілі

Ця Директива має на меті:

- (a) встановити цільове значення концентрації арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену в атмосферному повітрі для уникнення, попередження чи зниження шкідливих впливів арсену, кадмію, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів на здоров'я людини та на довкілля в цілому;
- (b) забезпечити щодо арсену, кадмію, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів підтримання належного стану атмосферного повітря та його покращення в інших випадках;
- (c) визначити спільні методи та критерії для оцінювання концентрацій арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі, а також осадів арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів;
- (d) гарантувати отримання належної інформації щодо концентрацій арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі, а також щодо

осадів арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів, і забезпечити її доступність для громадськості.

Стаття 2

Терміни та означення

Для цілей цієї Директиви застосовують терміни та означення статті 2 Директиви 96/62/ЄС, за винятком означення «цільового значення».

У цій Директиві такі терміни мають вказані до них означення:

- (a) «цільове значення» означає концентрацію в атмосферному повітрі, встановлену для уникнення, попередження чи зниження шкідливих впливів на здоров'я людини та на довкілля в цілому, якої по можливості має бути досягнуто протягом певного періоду;
- (b) «загальний або сумарний осад» означає загальну масу забрудників, що переносяться з атмосфери на поверхні (напр., ґрунт, рослинність, воду, будівлі тощо) на певній території протягом певного часу;
- (c) «верхній поріг оцінювання» означає рівень, зазначений у додатку II, нижче якого можна застосовувати комбінацію вимірювань і методик моделювання для оцінювання якості атмосферного повітря відповідно до статті 6(3) Директиви 96/62/ЄС;
- (d) «нижній поріг оцінювання» означає рівень, зазначений у додатку II, нижче якого для оцінювання якості атмосферного повітря можна використовувати виключно методики моделювання чи об'єктивного оцінювання відповідно до статті 6(4) Директиви 96/62/ЄС;
- (e) «фіксовані вимірювання» означає вимірювання, які проводяться на фіксованих ділянках на постійній основі або шляхом випадкового відбору проб, відповідно до статті 6(5) Директиви 96/62/ЄС;
- (f) «арсен», «кадмій», «нікель» і «бензо(а)пірен» означають загальний вміст цих елементів і сполук у фракції PM_{10} ;
- (g) « PM_{10} » означає тверді частки, які проходять через розмірно-селективний повітрозбірник, як визначено у EN 12341, з 50%-ою ефективністю затримання при аеродинамічному діаметрі 10 мкм;
- (h) «поліциклічні ароматичні вуглеводні» означає такі органічні сполуки, що складаються з принаймні двох конденсованих ароматичних кілець, повністю утворених з вуглецю та водню;
- (i) «загальний об'єм ртуті в газоподібному стані» означає пари елементарної ртуті (Hg^0) та хімічно активної ртуті в газоподібному стані, тобто різновидів ртуті, розчинної у воді, з досить високим тиском пари, щоб мати здатність існувати в газоподібному стані.

Стаття 3

Цільові значення

1. Держави-члени повинні вживати усіх необхідних заходів, що не тягнуть за собою непропорційних витрат, щоб гарантувати, що з 31 грудня 2012 року концентрації арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену, які використовуються як маркер канцерогенного ризику поліциклічних ароматичних вуглеводнів, в атмосферному повітрі, оцінені відповідно до статті 4, не перевищують цільових значень, встановлених у додатку I.

2. Держави-члени повинні скласти список зон і агломерацій, у яких рівень арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену нижче відповідних цільових значень. Держави-члени повинні

підтримувати рівень таких забрудників у зазначених зонах і агломераціях нижче відповідних цільових значень та повинні намагатися зберегти найкращу якість атмосферного повітря, сумісну зі сталим розвитком.

3. Держави-члени повинні скласти список зон і агломерацій, у яких цільові значення, встановлені у додатку I, перевищені.

Для таких зон і агломерацій держави-члени повинні визначити території перевищення та джерела, що призводять до такого перевищення. На відповідних територіях держави-члени повинні демонструвати застосування усіх необхідних заходів, які не тягнуть за собою непропорційних витрат, спрямованих, зокрема, на основні джерела викидів, для досягнення цільових значень. Щодо промислових установок, на які поширюється дія Директиви 96/61/ЄС, це означає застосування найкращих доступних технік (НДТ), як визначено у статті 2(11) зазначеної Директиви.

Стаття 4

Оцінювання концентрацій в атмосферному повітрі та норм осаду

1. Якість атмосферного повітря стосовно вмісту арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену оцінюється на всій території держав-членів.

2. Відповідно до критеріїв, зазначених у параграфі 7, вимірювання є обов'язковим у таких зонах:

(a) зони й агломерації, в яких рівні перебувають між верхнім і нижнім порогом оцінювання, і

(b) інші зони й агломерації, в яких рівні перевищують верхній поріг оцінювання.

Передбачені вимірювання можуть доповнюватися методиками моделювання для забезпечення належного рівня інформації щодо якості атмосферного повітря.

3. Комбінація вимірювань, включно з індикативними вимірюваннями, як зазначено у секції I додатка IV, і методики моделювання можуть використовуватися для оцінювання якості атмосферного повітря в зонах і агломераціях, в яких рівні за репрезентативний період перебувають між верхнім і нижнім порогом оцінювання, які мають бути визначені відповідно до секції II додатка II.

4. У зонах і агломераціях, в яких рівні забруднення перебувають нижче нижнього порога оцінювання, який має бути визначений відповідно до секції II додатка II, для оцінювання таких рівнів можна використовувати лише методики моделювання або об'єктивного оцінювання.

5. Якщо необхідно виміряти забрудники, вимірювання проводять на фіксованих ділянках на постійній основі або шляхом випадкового відбору проб. Кількість вимірювань повинна бути достатньою для визначення рівнів.

6. Верхні і нижні пороги оцінювання для арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену в атмосферному повітрі є такими, що встановлені у секції I додатка II. Для цілей цієї статті класифікація кожної зони чи агломерації повинна переглядатися принаймні кожні п'ять років відповідно до процедури, встановленої в секції II додатка II. Класифікація переглядається раніше у разі істотних змін у діяльності, що стосується концентрацій арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену в атмосферному повітрі.

7. Критерії для визначення розташування пунктів відбору проб при вимірюванні вмісту арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену в атмосферному повітрі для оцінювання відповідності цільовим значенням є такими, що зазначені в секціях I і II додатка III. Мінімальна кількість пунктів відбору проб для фіксованих вимірювань концентрацій кожного забрудника повинна бути такою, як встановлено в секції IV додатка III, і ці пункти повинні встановлюватися в

кожній зоні чи агломерації, у межах якої необхідно здійснювати вимірювання, якщо фіксоване вимірювання є єдиним джерелом даних щодо концентрацій у межах відповідної зони.

8. Щоб оцінити вміст бензо(а)пірену в атмосферному повітрі, кожна держава-член повинна проводити моніторинг інших відповідних поліциклічних ароматичних вуглеводнів на обмеженій кількості ділянок вимірювання. Такі сполуки включають принаймні: бензо(а)антрацен, бензо(б)флуорантен, бензо(і)флуорантен, бензо(к)флуорантен, індено(1,2,3-сд)пірен і дибенз(а,н)антрацен. Ділянки моніторингу зазначених поліциклічних ароматичних вуглеводнів розташовують разом з пунктами відбору проб бензо(а)пірену і обирають таким чином, щоб можна було визначити географічні зміни та довгострокові тенденції. Застосовуються секції I, II і III додатка III.

▼ M1

9. Незалежно від рівнів концентрації, один пункт фонового відбору проб встановлюється кожні 100 000 км² для індикативного вимірювання вмісту в атмосферному повітрі арсену, кадмію, нікелю, загального об'єму ртуті в газоподібному стані, бензо(а)пірену та інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, зазначених у параграфі 8, і загального осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю, бензо(а)пірену та інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, зазначених у параграфі 8. Кожна держава-член повинна встановити принаймні одну вимірювальну станцію. Проте, держави-члени, за згодою, і відповідно до настанов, які повинні бути розроблені відповідно до регуляторної процедури, зазначеної в статті 6(2), можуть встановити одну чи декілька спільних вимірювальних станцій, які охоплюватимуть сусідні зони в суміжних державах-членах, для досягнення необхідного просторового розподілення. Також рекомендовано здійснювати вимірювання твердих часток двовалентної ртуті та ртуті в газоподібному стані. У відповідних випадках, моніторинг координується за допомогою стратегії моніторингу та програми вимірювань забрудників Європейської програми моніторингу та оцінювання (EMEP). Ділянки відбору проб зазначених забрудників обираються таким чином, щоб можна було визначити географічні зміни та довгострокові тенденції. Застосовуються секції I, II і III додатка III.

▼ B

10. При оцінюванні регіональних моделей впливу на екосистеми може розглядатися можливість використання біоіндикаторів.

11. Для зон і агломерацій, у межах яких інформація з фіксованих вимірювальних станцій доповнюється інформацією з інших джерел, таких як кадастри шкідливих викидів, методи індикативного вимірювання та моделювання якості повітря, кількість фіксованих вимірювальних станцій, які повинні бути встановлені, і просторове розподілення інших методів повинні бути достатніми для встановлення концентрацій забрудників повітря відповідно до секції I додатка III і секції I додатка IV.

12. Цілі щодо якості даних встановлені в секції I додатка IV. Якщо для оцінювання використовуються моделі якості повітря, застосовується секція II додатка IV.

13. Еталонні методи відбору проб і аналізу арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі є такими, які встановлені у секціях I, II і III додатка V. Секція IV додатка V визначає еталонні методики вимірювання загального осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів, а секція V додатка V стосується еталонних методик моделювання якості повітря, у разі їх доступності.

14. Дату, до якої держави-члени повинні повідомити Комісію про методи, які використовуються для попереднього оцінювання якості повітря відповідно до статті 11(1)(d) Директиви 96/62/ЄС, зазначено в статті 10 цієї Директиви.

▼ M1

15. Будь-які зміни, необхідні для адаптації положень цієї статті та секції II додатка II і додатків III, IV і V до науково-технічного прогресу, повинні ухвалюватися Комісією. Такі інструменти, призначені для внесення змін до несуттєвих елементів цієї Директиви, ухвалюють відповідно до регуляторної процедури з ретельним вивченням, згаданої у статті 6(3). Вони не можуть призводити до будь-яких прямих або непрямих змін у цільових значеннях.

▼В

Стаття 5

Передавання інформації та звітування

1. Щодо зон і агломерацій, у яких перевищено будь-яке із цільових значень, встановлених у додатку I, держави-члени повинні направляти Комісії таку інформацію:

- (a) списки відповідних зон і агломерацій,
- (b) території, в яких перевищено норми,
- (c) оцінені величини концентрації,
- (d) причини перевищення норм і, зокрема, будь-які джерела, які призводять до такого перевищення,
- (e) населення, що піддається впливу такого перевищення норм.

Держави-члени повинні також звітувати про всі дані, оцінені відповідно до статті 4, якщо вони ще не були повідомлені на підставі Рішення Ради 97/101/ЄС від 27 січня 1997 року про започаткування взаємного обміну інформацією та даними між мережами та окремими станціями, які вимірюють забруднення атмосферного повітря в межах держав-членів (⁷).

Інформація повинна надаватися за кожен календарний рік не пізніше 30 вересня наступного року, і вперше — за календарний рік після 15 лютого 2007 року.

2. Додатково до вимог, встановлених у параграфі 1, держави-члени також повідомляють про будь-які заходи, вжиті відповідно до статті 3.

3. Комісія гарантує, що вся інформація, надана відповідно до параграфа 1, одразу стає доступною громадськості через відповідні засоби, такі як Інтернет, преса та інші легкодоступні засоби масової інформації.

▼М1

4. Комісія ухвалює, відповідно до регуляторної процедури, зазначеної у статті 6(2), будь-які детальні правила щодо передавання інформації, яка повинна надаватися відповідно до параграфа 1 цієї статті.

▼В

Стаття 6

Комітет

1. Комісії допомагає комітет, заснований відповідно до статті 12(2) Директиви 96/62/ЄС.

2. У разі покликання на цю статтю, застосовують статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС з урахуванням положень його статті 8.

Період, встановлений у статті 5(6) Рішення 1999/468/ЄС, становить три місяці.

▼М1

3. У разі покликання на цей параграф застосовують статтю 5а (1)–(4) і статтю 7 Рішення 1999/468/ЄС з урахуванням положень його статті 8.

▼В

Стаття 7

Публічна інформація

1. Держави-члени гарантують доступність чіткої та зрозумілої інформації, а також регулярно її надання громадськості та відповідним організаціям, таким як екологічні організації, організаціям споживачів, організаціям, що представляють інтереси уразливих груп населення, та іншим відповідним органам охорони здоров'я, щодо концентрації в атмосферному повітрі арсену, кадмію, ртуті, нікелю, бензо(а)пірену й інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, зазначених у статті 4(8), а також щодо норм осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю, бензо(а)пірену й інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, зазначених у статті 4(8).

2. Така інформація повинна також відображати будь-яке щорічне перевищення норм цільових значень для арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену, встановлених у додатку I. Інформація повинна пояснювати причини перевищення норм і зазначати територію, якої воно стосується. Вона також повинна надавати коротку оцінку щодо цільових значень і належну інформацію щодо впливу на здоров'я та довкілля.

Інформація щодо будь-яких заходів, вжитих відповідно до статті 3, повинна бути доступною для організацій, зазначених у параграфі 1 цієї статті.

3. Інформація надається, наприклад, через Інтернет, пресу та інші легкодоступні засоби масової інформації.

Стаття 8

Звіт і перегляд

1. Не пізніше 31 грудня 2010 року Комісія повинна подати Європейському Парламенту і Раді звіт, що ґрунтується на:

- (a) досвіді, набутому під час застосування цієї Директиви,
- (b) зокрема, результатах новітніх наукових досліджень щодо впливу на здоров'я людини, з особливою увагою на уразливих групах населення, і на довкілля в цілому, арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів, та
- (c) технологічних розробках, у тому числі прогресі, досягнутому в методах вимірювання та оцінювання іншими способами концентрацій таких забрудників у атмосферному повітрі, а також їх осаду.

2. Звіт, зазначений у параграфі 1, повинен враховувати:

- (a) поточну якість повітря, тенденції та перспективи до і після 2015 року;
- (b) сферу застосування для подальшого скорочення викидів забрудників із усіх відповідних джерел, і можливу користь від впровадження граничних значень, націлених на зменшення ризику для здоров'я людини, щодо забрудників, зазначених у додатку I, беручи до уваги технічну здійсненність, результативність за витратами та будь-який істотний додатковий захист здоров'я і довкілля, який може бути забезпечений;
- (c) зв'язок між забрудниками та можливостями комбінованих стратегій для покращення якості повітря у Співтоваристві, та цілі, пов'язані з досягненням такої якості;
- (d) існуючі та майбутні вимоги щодо інформування громадськості та обміну інформацією між державами-членами і Комісією;
- (e) досвід, набутий під час застосування цієї Директиви в державах-членах, і зокрема умови, за яких проводилися вимірювання, як встановлено у додатку III;
- (f) вторинні економічні вигоди для довкілля та здоров'я від скорочення викидів арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів до ступеня, за якого

вони можуть бути оцінені;

- (g) відповідність розміру часток у фракції, що використовується для відбору проб з огляду на загальні вимоги до вимірювання твердих часток;
- (h) придатність використання бензо(а)пірену як маркера загальної канцерогенної активності поліциклічних ароматичних вуглеводнів, беручи до уваги переважно газоподібні форми поліциклічних ароматичних вуглеводнів, таких як флуорантен.

У світлі останніх науково-технічних досягнень Комісія також досліджує вплив арсену, кадмію та нікелю на здоров'я людей для визначення їх генотоксичної канцерогенності. Беручи до уваги інструменти, ухвалені відповідно до стратегії щодо ртуті, Комісія також розглядає питання, чи буде користь від вжиття подальших дій щодо ртуті, враховуючи технічну здійсненність, результативність за витратами та будь-який істотний додатковий захист здоров'я і довкілля, який може бути забезпечений.

3. Для досягнення рівнів концентрацій в атмосферному повітрі, які б зменшували шкідливі впливи на здоров'я людини та сприяли б високому рівню захисту довкілля в цілому, беручи до уваги технічну здійсненність та результативність за витратами подальших дій, звіт, зазначений в параграфі 1, за необхідності, може супроводжуватися пропозиціями щодо внесення змін до цієї Директиви, зокрема, беручи до уваги результати, отримані відповідно до параграфа 2. Окрім того, Комісія розглядає питання щодо регулювання осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю та деяких поліциклічних ароматичних вуглеводнів.

Стаття 9

Санкції

Держави-члени повинні визначити санкції, які застосовуються за порушення національних положень, ухвалених відповідно до цієї Директиви, а також вжити всіх необхідних заходів, щоб забезпечити їх виконання. Передбачені санкції повинні бути дієвими, пропорційними і стримувальними.

Стаття 10

Імплементация

1. Держави-члени повинні ввести в дію закони, підзаконні нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для дотримання вимог цієї Директиви, не пізніше 15 лютого 2007 року. Вони негайно інформують про них Комісію.

Якщо держави-члени ухвалюють такі інструменти, вони повинні містити покликання на цю Директиву або супроводжуватися таким покликанням у разі їх офіційної публікації. Держави-члени визначають, яким чином таке покликання має бути зроблено.

2. Держави-члени передають Комісії тексти основних положень національного права, які вони ухвалюють у сфері, що регулюється цією Директивою.

Стаття 11

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день після її публікації в *Офіційному віснику Європейського Союзу*.

Стаття 12

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК I

Цільові значення для арсену, кадмію, нікелю та бензо(а)пірену

Забрудник	Цільове значення ⁽¹⁾
Арсен	6 нг/м ³
Кадмій	5 нг/м ³
Нікель	20 нг/м ³
Бензо(а)пірен	1 нг/м ³

⁽¹⁾ Загальний вміст у фракції РМ₁₀, усереднено за календарний рік.

ДОДАТОК II

Визначення вимог для оцінювання концентрацій арсену, кадмію, нікелю і бензо(а)пірену в атмосферному повітрі у межах зони чи агломерації

I. Верхній і нижній пороги оцінювання

Застосовуватимуться такі верхній і нижній пороги оцінювання:

	Арсен	Кадмій	Нікель	Б(а)П
Верхній поріг оцінювання у відсотках від цільового значення	60 % (3,6 нг/м ³)	60 % (3 нг/м ³)	70 % (14 нг/м ³)	60 % (0,6 нг/м ³)
Нижній поріг оцінювання у відсотках від цільового значення	40 % (2,4 нг/м ³)	40 % (2 нг/м ³)	50 % (10 нг/м ³)	40 % (0,4 нг/м ³)

I. Визначення перевищення верхнього та нижнього порогів оцінювання

Перевищення верхнього та нижнього порогів оцінювання повинні визначатися на основі концентрацій протягом попередніх п'яти років, за умови наявності достатніх даних. Поріг оцінювання вважатиметься перевищеним, якщо значення перевищують його протягом принаймні трьох календарних років із таких попередніх п'яти років.

Якщо дані наявні за менше ніж п'ять років, держави-члени для визначення перевищення верхнього та нижнього порогів оцінювання можуть поєднувати короточасні вимірювальні кампанії протягом періоду року та у місцях, які можуть бути типовими для найвищих рівнів забруднення, з результатами, отриманими з кадастрів шкідливих викидів і внаслідок моделювання.

ДОДАТОК III

Розміщення та мінімальна кількість пунктів відбору проб для вимірювання концентрацій в атмосферному повітрі та норм осаду

I. Умови розташування у макромасштабі

Розташування пунктів відбору проб обирається таким чином, щоб:

- надавати дані про території в межах зон і агломерацій, де найвищі концентрації, усереднені за календарний рік, можуть прямо чи опосередковано впливати на населення;
- надавати дані про рівні на інших територіях у межах зон і агломерацій, які є репрезентативними щодо відображення впливу на загальне населення;
- надавати дані про норми осаду, що здійснюють опосередкований вплив на населення через харчовий ланцюг.

Пункти відбору проб в цілому розташовуються таким чином, щоб уникати вимірювання у безпосередній близькості до мікросередовищ дуже малого розміру. Як правило, пункт відбору проб повинен бути репрезентативним щодо якості повітря на довколишніх територіях і мати площу не менше 200 м² на ділянках, орієнтованих на транспортний рух, і, якщо можливо, мати розмір принаймні 250 м на 250 м на промислових об'єктах, і декілька квадратних кілометрів на фонових ділянках у містах.

Якщо мета полягає в оцінюванні фонових рівнів, пункт відбору проб не повинен перебувати під впливом агломерацій або промислових об'єктів поблизу, тобто ділянок, які розташовані на відстані ближче, ніж декілька кілометрів.

Якщо повинні бути оцінені викиди з промислових джерел, принаймні один пункт відбору проб встановлюється по вітру відносно джерела у найближчому житловому районі. Якщо фонові концентрації невідомі, додатковий пункт відбору проб повинен бути розташований в межах головного напрямку вітру. Зокрема, якщо застосовується стаття 3(3), пункти відбору проб повинні розташовуватися таким чином, щоб можна було здійснювати моніторинг застосування НДТ.

Пункти відбору проб також, де можливо, повинні бути репрезентативними щодо подібних місць розташування, які не знаходяться у безпосередній близькості до них. У відповідних випадках, вони повинні розташовуватися разом з пунктами відбору проб для РМ₁₀.

I. Умови розташування у мікромасштабі

Наскільки це можливо, необхідно дотримуватися таких настанов:

- потік навколо вхідного отвору зонду для відбору проб повинен бути необмежений, без будь-яких перешкод, що впливають на потік повітря, у безпосередній близькості біля пристрою (зазвичай розташований на відстані декількох метрів від будівель, балконів, дерев та інших перешкод і на відстані принаймні 0,5 м від найближчої будівлі для пунктів відбору проб, що представляють якість повітря у лінії забудови);
- взагалі, вхідний отвір зонду для відбору проб повинен бути на відстані від 1,5 м (зона дихання) до 4 м від землі. Вище положення (до 8 м) може бути необхідним за деяких обставин. Вище розташування також може бути доцільним, якщо станція є репрезентативною для більшої території;
- вхідний отвір зонду для відбору проб не повинен розташовуватися у безпосередній близькості до джерел, щоб уникнути прямого всмоктування викидів, незмішаних з атмосферним повітрям;
- відвід зонду для відбору проб повинен розташовуватися таким чином, щоб уникнути рециркуляції відпрацьованого повітря до вхідного отвору пристрою;
- пункти відбору проб, орієнтовані на транспортний рух, повинні бути на відстані принаймні 25 м від краю головних перехресть і принаймні за 4 м від центру найближчої смуги руху; вхідні отвори повинні бути розташовані таким чином, щоб бути репрезентативними щодо якості повітря поблизу лінії забудови;
- наскільки це можливо, і якщо це не передбачено в додатках, для вимірювань осаду в фонових сільських місцевостях повинні застосовуватися настанови та критерії ЕМЕР.

До уваги також можуть братися такі фактори:

- джерела перешкод
- безпека
- доступ
- доступність електроенергії та телефонних комунікацій
- видимість ділянки відносно оточуючих територій
- безпека громадськості та обслуговчий персонал
- бажаність спільного розташування пунктів відбору проб для різних забрудників
- вимоги до планування.

III. Документування та перегляд вибору ділянки

Процедури вибору ділянки повинні бути повністю задокументовані на стадії класифікації за допомогою таких засобів, як орієнтоване за компасом фотографування довколишньої території та детальна мапа. Ділянки повинні регулярно переглядатися з дублюючою документацією, щоб гарантувати, що критерії вибору залишатимуться дійсними протягом тривалого часу.

IV. Критерії визначення кількості пунктів відбору проб для фіксованих вимірювань концентрацій арсену, кадмію, нікелю і бензо(а)пірену в атмосферному повітрі

Мінімальна кількість пунктів відбору проб для фіксованих вимірювань для оцінювання відповідності цільовим значенням для захисту здоров'я людини в зонах і агломераціях, де фіксоване вимірювання є єдиним джерелом інформації.

(а) Дифузні джерела

Населення	Якщо	Якщо

агломерації чи зони (тисячі)	максимальні концентрації перевищують верхній поріг оцінювання ⁽¹⁾		максимальні концентрації знаходиться між верхнім і нижнім порогоми оцінювання	
	Арсен, кадмій, нікель	Б(а)П	Арсен, кадмій, нікель	Б(а)П
0–749	1	1	1	1
750–1 999	2	2	1	1
2 000–3 749	2	3	1	1
3 750–4 749	3	4	2	2
4 750–5 999	4	5	2	2
≥ 6 000	5	5	2	2

⁽¹⁾ Включити принаймні одну міську фонову станцію, а також одну орієнтовану на транспортний рух станцію для бензо(а)пірену, за умови, що це не збільшить кількість пунктів відбору проб.

(b) Точкові джерела

Для оцінювання забруднення поблизу точкових джерел кількість пунктів відбору проб для фіксованих вимірювань визначається з урахуванням щільності викидів, імовірної моделі розподілення забруднення в атмосферному повітрі та потенційного впливу на населення.

Пункти відбору проб повинні бути розташовані таким чином, щоб можна було здійснювати моніторинг застосування НДТ, як визначено у статті 2(11) Директиви 96/61/ЄС.

ДОДАТОК IV

Цілі щодо якості даних і вимоги до моделей якості повітря

I. Цілі щодо якості даних

Зазначені нижче цілі щодо якості даних надаються як настанови для забезпечення якості.

▼ M2

	Бензо(а)пірен	Арсен, кадмій і нікель	Поліциклічні ароматичні вуглеводні, крім бензо(а)пірену, загальний	Загальний осад

			об'єм ртуті в газоподібному стані	
— Невизначеність				
Фіксовані та індикативні вимірювання	50 %	40 %	50 %	70 %
Моделювання	60 %	60 %	60 %	60 %
— Мінімум зареєстрованих даних	90 %	90 %	90 %	90 %
— Мінімальне часове покриття				
Фіксовані вимірювання ⁽¹⁾	33 %	50 %		
Індикативні вимірювання ^{(1) (2)}	14 %	14 %	14 %	33 %
⁽¹⁾ Розподілені протягом року, щоб бути репрезентативними щодо різних умов клімату та видів діяльності людини ⁽²⁾ Індикативні вимірювання проводяться зі зниженою регулярністю, але відповідають іншим цілям щодо якості даних				

▼ В

Невизначеність (виражена на основі 95 % довірчого рівня) методів, використаних для оцінювання концентрацій в атмосферному повітрі, буде оцінена відповідно до принципів Посібника CEN із вираження невизначеності у вимірюваннях (ENV 13005-1999), методології ISO 5725:1994 і керівних принципів, передбачених у Звіті CEN «Якість повітря — Підхід до аналізу невизначеності при еталонних методах вимірювання атмосферного повітря» (CR 14377:2002E). Процентні значення невизначеності надані для індивідуальних вимірювань, усереднених за типовий період відбору проб, з довірчим інтервалом 95 %. Невизначеність вимірювань слід інтерпретувати як таку, що поширюється на область відповідного цільового значення. Фіксовані та індикативні вимірювання повинні бути рівномірно розподілені протягом року, щоб уникнути викривлення результатів.

Вимоги до мінімуму зареєстрованих даних і часу вимірювань не включають втрати даних з причин регулярного калібрування або звичайного технічного обслуговування приладів. Для вимірювання бензо(а)пірену та інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів відбір проб повинен здійснюватися протягом двадцяти чотирьох годин. З обачністю, окремі проби, взяті протягом періоду до одного місяця, можуть бути об'єднані та проаналізовані як комбінована проба, за умови, що метод забезпечує стабільність зразків за такий період. Для трьох конженерів — бензо(б)флуорантену, бензо(і)флуорантену, бензо(к)флуорантену — знайти аналітичне рішення може бути складно. У такому разі вони можуть бути представлені як сума.

► M2 ————— ◀ Відбір проб повинен бути рівномірно розподілений по робочим дням і протягом року. Для вимірювання норм осаду за місяць або за тиждень, рекомендується використовувати проби протягом всього року.

▼ M2

Положення попереднього параграфу щодо окремих проб також застосовують до арсену, кадмію, нікелю та загального об'єму ртуті в газоподібному стані. Крім того, дозволяється

відбір додаткових проб фільтрів PM_{10} для металів з метою подальшого аналізу, якщо є докази того, що частина проби є репрезентативною для проби в цілому, і що чутливість виявлення не порушена у порівнянні з відповідними цілями щодо якості даних. Як альтернатива щоденному відбору проб дозволяється щотижневий відбір проб металів у PM_{10} за умови, що характеристики збирання не порушені.

▼ В

Держави-члени можуть використовувати вологі проби замість множинних проб, якщо вони можуть продемонструвати, що різниця між ними в межах 10 %. Норми осаду, за загальним правилом, виражають у $мкг/м^2$ на день.

Держави-члени можуть застосовувати менший мінімальний час покриття, ніж зазначений у таблиці, але не менше ніж 14 % для фіксованих вимірювань і не менше ніж 6 % для індикативних вимірювань, за умови, що вони можуть продемонструвати, що буде виконана умова про 95 % розширеної невизначеності для середньорічного значення, що розраховується на основі цілей щодо якості даних з таблиці відповідно до стандарту ISO 11222:2002 — «Визначення невизначеності середнього часового значення при вимірюванні якості повітря».

II. Вимоги до моделей якості повітря

Якщо для оцінювання використовується модель якості повітря, повинні бути зібрані покликання на описи моделі та інформація про невизначеність. Невизначеність для моделювання визначається як максимальне відхилення виміряних та розрахованих рівнів концентрації протягом повного року, без урахування часових інтервалів, протягом яких відбулися події.

III. Вимоги до методик об'єктивного оцінювання

Якщо використовують методики об'єктивного оцінювання, невизначеність не повинна перевищувати 100 %.

IV. Стандартизація

Для речовин, які повинні аналізуватися у фракції PM_{10} , об'єм зразка залежить від умов атмосферного середовища.

ДОДАТОК V

Еталонні методи оцінювання концентрацій в атмосферному повітрі та норм осаду

▼ M2

I. Еталонний метод відбору проб і аналізу арсену, кадмію та нікелю в атмосферному повітрі

Еталонний метод відбору проб арсену, кадмію та нікелю в атмосферному повітрі описаний в EN 12341:2014. Еталонний метод вимірювання арсену, кадмію та нікелю в атмосферному повітрі описаний в EN 14902:2005 «Якість атмосферного повітря — Стандартний метод вимірювання вмісту Pb, Cd, As та Ni у фракції аерозольних частинок PM_{10} ».

Держава-член може також використовувати будь-які інші методи, які, як вона може продемонструвати, дають результати, еквівалентні отриманим вищезазначеним методом.

II. Еталонний метод відбору проб і аналізу поліциклічних ароматичних вуглеводнів у атмосферному повітрі

Еталонний метод відбору проб поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі описаний в EN 12341:2014. Еталонний метод вимірювання бензо(а)пірену в атмосферному повітрі описаний в EN 15549:2008 «Якість повітря — Стандартний метод вимірювання концентрації бензо(а)пірену в атмосферному повітрі». За відсутності стандартного методу СЕН для інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, зазначених у статті 4(8), держави-члени можуть використовувати методи національних стандартів або методи ISO, такі як стандарт ISO 12884.

Держава-член може також використовувати будь-який інший метод, який, як вона може продемонструвати, дає результати, еквівалентні отриманим вищезазначеним методом.

III. Еталонний метод відбору проб і аналізу ртуті в атмосферному повітрі

Еталонний метод вимірювання загальної концентрації ртуті в газоподібному стані в атмосферному повітрі описаний в EN 15852:2010 «Якість атмосферного повітря — Стандартний метод визначення загального об'єму ртуті в газоподібному стані».

Держава-член може також використовувати будь-який інший метод, який, як вона може продемонструвати, дає результати, еквівалентні отриманим вищезазначеним методом.

IV. Еталонний метод відбору проб і аналізу осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів

Еталонний метод визначення осаду арсену, кадмію та нікелю описаний в EN 15841:2009 «Якість атмосферного повітря — Стандартний метод визначення арсену, кадмію та нікелю в атмосферному осаді».

Еталонний метод визначення осаду ртуті описаний в EN 15853:2010 «Якість атмосферного повітря — Стандартний метод визначення осаду ртуті».

Еталонний метод визначення осаду бензо(а)пірену та інших поліциклічних вуглеводнів, зазначених у статті 4(8), описаний в EN 15980:2011 «Якість повітря. Визначення осаду бензо(а)антрацену, бензо(б)флуорантену, бензо(і)флуорантену, бензо(к)флуорантену, бензо(а)пірену, дибенз(а,і)антрацену та індено(1,2,3-сд)пірену».

▼ M1

V. Еталонні методики моделювання якості повітря

Наразі методики моделювання якості повітря не можуть бути визначені. Комісія може вносити зміни для адаптації цього пункту до науково-технічного прогресу. Такі інструменти, призначені для внесення змін до несуттєвих елементів цієї Директиви, ухвалюють відповідно до регуляторної процедури з ретельним вивченням, згаданої у статті 6(3).

(¹) ОВ С 110, 30.04.2004, с. 16.

(²) Висновок Європейського Парламенту від 20 квітня 2004 року (ще не опубліковано в Офіційному віснику), Рішення Ради від 15 листопада 2004 року.

(³) ОВ L 242, 10.09.2002, с. 1.

(⁴) ОВ L 296, 21.11.1996, с. 55. Директива зі змінами, внесеними Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003, с. 1).

(⁵) ОВ L 257, 10.10.1996, с. 26. Директива з останніми змінами, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003.

(⁶) ОВ L 184, 17.07.1999, с. 23.

(⁷) ОВ L 35, 05.02.1997, с. 14. Рішення зі змінами, внесеними Рішенням Комісії 2001/752/ЄС (ОВ L 282, 26.10.2001, с. 69).